

IN PRIORA RESOLVTO.

7

philosophia quoq; fabulosis nugis de propositare minime credant, sed demonstrationes requirant, & sola ea certa esse existimant, quæ uel ex se se nota fuerint, uel per demonstrationē cōfirma ta. Adde q; proportionibus quoq; & conuenientiis ad proprias probationes utitur geometriæ; quibus multa etiam in philosophia solent demonstrari. Q uotū sanè omnū nihil ab inutili isto/ rum dialethica sumi potest, quod ad philosophiam conducat. Q uapropter tanquam inutilis, pr/ fus & superuacanea merito est à philosophiæ cōtemplatione extermināda. Neḡ resolutoria hæc ga est instrumentū & nō pars philosophiæ, i.circo minori studio digna esē nobis debet; quippe cum studium erga instrumenta ex eorum dignitate iudicetur quæ per instrumenta uel fiunt, uel demonstrantur; per demonstrationem uero comprobentur quæ in philosophia dignissima sunt. nam cum cetera omnia in philosophia quāplurimo studio digna sunt, tū ante omnia cō/ templatio & cognitione ueritatis, veritas. n. & maxime propria homini est, & maximum bonum. Esse enim eam maxime homini propriam ex eo patet, q; quemadmodum unicuique ex ceteris animantibus quoddam proprium & naturale bonum est, alius cursus, alius uolatus, uenatus qui busdam, aliquibus custodia, aliis batulatus, atq; aliis aliud huiusmodi: sic homini scientia & co/ gnitio propria est ac naturalis. omnes enim homines natura scire appetunt, cuius rei indicium est, q; ex sensibus eos magnificiunt, qui majoris cognitiōis ipsiis in causa sunt: & q; statim a pue/ ritia audiendi studiosi, & fabularum sunt, infantes enim & pueri audiendis fabulis mirū in mo/ dum uacant: quasi cognitio naturalis hominibus sit; quippe cum nihil aliud nisi cognitionem ex fabulis percipient, quin etiam ingeniosiores pueri illi iudicantur, qui studiosores fabulis hu/ iusmodi audiendis fuerint. Ex eo quoq; propriam esse homini ueritatem cognoscitur, q; ueri co/ gnitione & maxime & euidentissim homo a ceteris animalibus distat. uirtutum enim & actio/ num homestarum uestigia quædam in brutis quoq; animalibus inuenire licet; quippe cū quæ/ dam ex ipsis fortitudinis, quædam temperatīg, iustitīg nonnulla habere partem quædam uide/ antur: aliqua uero etiam prudentia, aliqua liberalia existimentur. sicut ex iis uidelicet quæ de his/ toria aliorū in pluribus libris conscripta ab Aristotle, sunt, at ueritatis & cōtemplatiū intellectus bruta pr̄fus sunt expertia. Adde, q; maximū quoq; ex humanis bonis cōtemplatio est, veritas eni/ oib; bonis & apud deos & apud homines antecellit. nā si oportet de iis ēt quæ supra nos sunt, sententiam p̄ferre: nō alia aliqua opatio diis nisi hæc relinquēda est. circa aliq; eni ex religiis uir/ tutibus opari eos eōcedēdū nullo modo est; q̄p̄pe cū circa affectus huiusmodi uirtutes uerfen/ tur, eosq; moderentur & cōponant: uero ipsum affectibus proflus careat. virtutes p̄r/ terea morales cō electiōne existunt: eas eni habitus esse electiōis demonstratū est. at electio est appetitus consultatiūs: cōsiliū aut de iis est quæ in consultatiōne ueniūt: consultamus uero de iis quæ & in nostra sunt potestate & quo modo euasura sunt, incertū est. At diis nihil huiusmodi cōsultabile est. si aut q̄c nō est cōsultabile, neḡ cōsiliū erit: si nō cōsiliū, neḡ electio: si nō electio neḡ uirtus, quæ ex electiōne existit. Tamen si ipsis assidua & nulla intermissione interrupta ueritatis cōtemplatio est: ut aut hō ea assidue operet, fieri nullo pacto p̄st. multi. n. uita casus qui bus addictus ē, intercidere cōsidererūt, q; à nobilioribus rebus ipsis abducūt, atq; auocant. Q ua/ tenus tamē licet, ab affectibus & humanis turbatiōibus suspiciens in diuina hac cōtemplatiōe, quæ merito, ^{etiam} i. diuina inspectio nuncupatur, nobilissima inspicioē opera. Q uādo igit̄ hac aīg facultate similes diis opatiōes exercet, diis similis efficit. si igit̄ maximū bonū hō est, ut dō simi/ lis fiat: id aut ex cōtemplatione & cognitione ueritatis coparaf: ueritatis uero cognitione p̄ demfonē fit: merito demfatiua maximo honore & studio digna haber debet, ppter ipsam rōcinatrix et sylogistica. q̄p̄pe cū demfo rōcinatio quædā sit. Propterea. n. ēt Aristotle priusq; de demfone docue/ rit, his in libris de ratiocinatiōe p̄tractat, q; priores resolutoriis inscribunt: docetq; nos qd. sit rō/ cinatio, ex quibus cōstet, quod figuræ ad rōcinādū idoneæ sint, & quæ ipsarū sint differentiæ. for/ mæ. n. cuiqdā cōsiderat figura haec similes sunt, inquā iniecta materia atq; adaptata speciū quādā licet ex/ primere: quæ in diuersis materiis eadem sit, sicut. n. in formis iūdē diuersitas eorū quæ inserun/ tur, nō penes speciem & figurā sp̄cias, sed penes materiā: sic in figuris rōcinādū ui p̄ditis fit. do/ cer et quod in unaquaq; figura iugatiōes sint: quæq; ex his ad rōcinādū aptæ, quæ inceptæ ha/ beant. Q uæ itē rōcinationū in unaquaq; figura inter se differētiæ sint. Q uæ p̄fectæ ex rōcinationi/ nibus, q; ex se nota, quæ demfonibus nō indigeat: quæ imp̄fectæ, & nō indemfables. & unde, q; imp̄fectæ sunt, esse rōcinationes dicant docet ibidē de p̄positionū inuētione: quo modo inuenire p̄positionē ualeamus, ut nobis in unaquaq; figura accōmodatæ rōcinationes suppetat. de rōcina